

אורח הכבוד של עיריית נתניה היה איש האס"א!

רמוקרטי. אבי, שהיה כורה-פחם, היה לפני המלחמה חבר במפלגה הסוציאל-דמוקרטית. מכיוון שגם אני עברתי במיכרה אחרי המלחמה, היה טיבעי שאלך לכיוון האיגודים המיקצועיים ושמאלה".

לפני 16 שנה נבחר כראש עיריית דורטמונד. המנהיגות של המפלגה הסוציאל-דמוקרטית יודעת על עברי. מעולם לא הסתרתי דבר, אמר. הניי-ארנאצ'ים הם סכנה גדולה יותר עבורנו מאשר עבורכם, בגלל השם הרע שהם מוציאים לגרמניה. אי-אפשר שגרמנים ידברו כמוהם!

כיצד אני מסביר את עליית כוחם? עלייתם נעוצה בשגיאות שעשו המיפ" לגות הרמוקרטיות. זו ריאקציה של האורחים, בני המעמד הבינוני, החוששים לרכושם ולעבודתם. שמדוע טוענים שגם אני השתתפתי בפשעי הנאציזם? זה בגלל הכעס של הניאורנאציזם על כך שרוב מי שיש להם

גים מהמחנה הנאצי. זה מה שמרגיז אותם. אנחנו לא אשמים, אבל אנחנו אחראים למה שקרה."

הוא לא ידע!

לפני שמונה שנים נחתמה ברית ערים-תאומות בין העיר דורטמונד לבין נתניה. קיימת ועדה בינמישירית, שניציג משרד-החוץ שותף בה, וזו ונה ומאשרת את חתימת הברית. כאשר לגרמניה, אם מרובר בעיר שבה קיימים גילויים של נאציזם או אנטי-שמיות, או שראש-העירייה שלה הוא בעל עבר נאצי, אין הוועדה מאשרת. אלא שבי מיקרה הזו הכלל הנהוג לא הופעל. אבי רכינבויץ, רכז לקשרים בינל-אומיים של מרכז השילטון המקומי: "מרכז השילטון המקומי לא יכול לב דוק את עברו של אדם זה או אחר. לשם כך הוא נעזר בשגרירות שלנו בגרמניה. אם אין לנו ידיעה אחרת מתר

תאומות. היו כאן קבוצות של עובדי עירייה דורטמונד, שבאו להשתלם בביח-ברל. נערכו שיחות בין הצדדים, בתקופה שראובן קריגלר היה ראש עיריית נתניה. היו ביקורים הדדיים, וכך זה התפתח.

"ברקנו את האנשים שאיתם היינו בקשר, והתברר שהם נקיים מכל חשד. ראש-עיריית דורטמונד הוא ידיד גדול של ישראל. הוא שימש כיושבי-ראש מרכז השילטון המקומי בגרמניה, ומקר כל מאוד בחוגי המפלגה הסוציאל-דמוקרטית."

האם היותו ידיד-לישראל מנקה אר תו מכל חשד לעבר נאצי? "אנחנו יודים עים שהיה בוואן-אס"א ונלחם בחי זית. אנחנו יוצאים מההנחה שבגיל צעיר, שבו גויים, הוא לא בדיוק ידע מה הוא עושה."

אולם התמונה שונה במיקצת. האח"ראים בעיריית-נתניה ידעו על עברו של זאמטלבה, אך לא יחסו לכך חשי

הגרמני, ולא איש אס"א. בדיקות לגבי עברו העלו שהוא נקי מכל רכב, ועלי-כן גם התקבל בארץ פעמים רבות על-ידי גורמים שונים, שכן היה יושבי-ראש מרכז השילטון המקומי בגרמניה. לכן התקבל כאורח רישמי כמדינת-ישר"אל."

ומה אם יתברר שזאמטלבה אכן היה בשרות הוואפן-אס"א?

אבי רכינבויץ: "הברית היא בין רשור יות, ולא בין אנשים. לא צריך לפסול עיר שלמה בגלל איש אחד."

אלון ליאל, הובר משרד-החוץ: "הסכסכת-תאומות בין עיריית דורטמונד לבין נתניה אושר על-ידי מרכז השילטון המקומי ומשרד-החוץ לפני שמונה שנים, כאשר לא היה ידוע דבר על עברו של ראש עיריית דורטמונד. מישי רדי-חוץ מודאג מהמידע החדש על עברו של האיש, והנושא נמצא בבדיקה. אם יתברר שהמידע נכון, נגיע לשלב המסקנות."

ראש-עירייה זאמטלבה בנתניה לא ראתי, לא שמעתי, לא ידעתי!"

הפוטנציאל להשתייך למחנה שלהם נמצא היום כמחנה הרמוקרטי. זה נכון שבפוטנציאל הייתי יכול להשתייך למי תנה שלהם, וזה נכון לגבי מיליונים של גרמנים, שלמדו את השיעור המסתיי

שבים במקום או ממישרד-החוץ שלנו, אנו יוצאים מההנחה שהאיש נקי. אביר מולד: "הקשר שלנו התחיל באמצעות קבוצות-ספורט שהתחלפו. אחר-כך הם ביקשו לזכות ברית-ערים

בות. הם לקחו על עצמם את תפקיד הסולחים ומכפר-העוונות. רובר עיריית-נתניה, אבי אלהרר, לא יודע מהו ההבדל בין יחידות הצנא הגרמני לבין יחידות הוואפן-אס"א. יודע לנו שהיה פעם איש-צבא. לא ידוע לנו על היותו בוואפן-אס"א."

זאמטלבה אמר להעולם הזה שכבר בביקורו הראשון בארץ סיפר לראשי עיריית-נתניה על עברו, ולא הסתיר את העובדה שהיה חייל בוואפן-אס"א. עובדה זו לכשעצמה תמוהה, שכן כל אורח גרמני, שגילו מעיד שיכול היה להיות חייל בתקופה הנאצית, חייב לפני ביקורו בארץ למלא טפסים מיד-חדים, שבהם הוא נשאל על מעשיו בזמן המלחמה. כל מי שפעל בשרות הנאציים ושללת ממנו האפשרות לבקר בארץ. כיצד בכל-זאת הצליח לזו

לביקור זו הפעם החמישית? ראש-עיריית נתניה, יואל אלרואי איש-הליכוד: "לפי מיטב ידיעתי, אין להאשמות נגדו כל שחר. הקשר של נתניה עם דורטמונד התחיל ב-1980, אחרי שמישרד-החוץ ערך בדיקה. לאור העובדה שקשרינו עם גרמניה עדינים במיוחד, נברק עברו של ראש עיריית דורטמונד, שמעולם לא הכחיש שהיה חבר כנוער הייטלראי, ככל בנייה-נוער דאו. אחר-כך הוא היה חייל צנא

אלישיב כדחורין, מי שהיה שגריר ישראל בגרמניה עד 1974: "בשבילי, כל מי שהיה בוואפן-אס"א הוא פסול. איש לא יאמר לי שהכריחו אותו. הוא היה פסול או ופסול גם היום. כשרותו

זאמטלבה ואלרואי, אף אחד לא אמר לי שאני לא רצויו"

זאמטלבה (משמאל) עם הרב לאו. מעולם לא הסתירתי את עבריי

שנהובר במדי האס"א (1943) מסוע אחרים יכולים...

או איכשרותו חלה לגבי כל רכב. אם הוא לא כשר להיות מוזמן לארוחת-ערב בשגרירות, הוא לא כשר גם לשום דבר אחר מבחינתנו.

שגם בבדיקה יסודית לא מגלים את עברו של אדם, ולפי ניסיוני גם לא תמיד כל המוסדות, הקושרים קשרים עם גרמניה, מבקשים את אישור השגרירות לכך. בוודאי שהשגרירות איננה שולטת בעיריית בארץ.

על אף העובדה שמערכת-היחסים עם גרמניה היא עדינה במיוחד, אין שום קשר בין יחסים דיפלומטיים לבין עברו של איש זה או אחר. אם האיש סרת, יש להתייחס אליו בהתאם.

דב שילנסקי, יושבי-ראש הכנסת: "לפני פחות משנה, כשהייתי בראשות ועדת-הפנים של הכנסת, ביקרתי בנת-ניה. מאוד התרשמתי מהדברים שראש העירייה הראה לנו. בסוף יום-הסיוור הגי ענו להיכל החרבות. שהיה בכנייה, כשראיתי את האולם על-שם העיר דור-טמונד אמרתי לראש-העירייה: כל הטעם הטוב שהיה לי מהביקור התקל-קל עכשיו!"

קיבלתי הזמנה לפתיחת היכל החרבות, ולא נעניתי לה בגלל אותה הסיבה. לדעתי, אסור לזכות ברית ערים-תאומות עם ערים בגרמניה. לצי ערי רוב, המאבק שלנו אבוד. העובדות קיימות בנתניה, ובכל מקום אחר בארץ. אני יודע את המציאות. יש עוד הרבה אנשים בארץ שהנושא כואב להם.

אם עיריית-חררה חתמה על ברית ערים-תאומות עם נירנברג, המצב עלול עוד להגיע לידי כך שיחתמו ברית-ערים-תאומות עם רכאו, ואז יא-מרו: מה אשמים תושבי רכאו היום? צריך קצת רגישות, וזו חסרה לרכים בקירבנו!"

לולא הייתי יושבי-ראש הכנסת, הייתי משמיע את קולי. אלא שעכשיו אינני יכול להעלות הצעות-לסדר-היום, ולא הצעות-חוק. חבל שכך הי מצב."

ראשי עיריית-נתניה ומרכז השילטון המקומי מגינים בחירוף-נפש על זאמטלבה. אלא שהוא עצמו אמר לה עולם הזה: "הייתי מבין אילו הישר-אלים היו אומרים לי שאינני רצוי כאן. אבל איש לא אמר לי זאת."

יוסי עינדור, צילם: ציון צפריר

זאמטלבה ואלרואי, אף אחד לא אמר לי שאני לא רצויו"